Šifra učenca:

Državni izpitni center

N 0 9 1 9 0 9 3 1

REDNI ROK

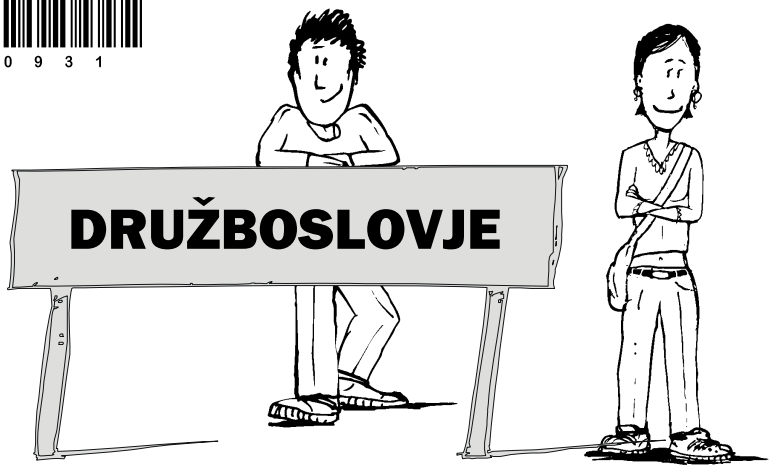

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
ob koncu 3. obdobja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Ponedeljek, 11. maja 2009 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik. Učenec dobi en obrazec za točkovanje.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.
Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.
Preizkus ima tri dele. V prvem delu boš reševal geografske naloge, v drugem delu naloge, ki preverjajo znanje zgodovine, in v tretjem delu naloge, povezane z državljansko vzgojo in etiko.
Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.
Ne uporabljaj korekturnih sredstev.
Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami.
Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.
K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.
Zaupaj vase in v svoje zmožnosti.
Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2009

PRAZNA STRAN

I. DEL

GEOGRAFIJA

1. naloga

Oglej si zemljevid 1 in reši nalogo.

Zemljevid 1: Zemljevid Srednje Evrope

(Vir: Monde Neuf d.o.o.)

Katere države Srednje Evrope so obmorske?

Obkroži črke pred tremi obmorskimi državami.

A Nemčija.

B Poljska.

C Švica.

Č Avstrija.

D Slovenija.

E Madžarska.

2. naloga

Oglej si zemljevid 2 in reši nalogo.

Zemljevid 2: Evropa

(Vir: Monde Neuf d.o.o.)

Spodaj navedene trditve so povezane z lego držav v Evropi.

Obkroži črki pred dvema pravilnima trditvama.

A Švedska leži severno od Norveške.

B Španija leži vzhodno od Portugalske.

C Velika Britanija leži severno od Francije.

Č Madžarska leži zahodno od Slovenije.

D Češka leži severno od Poljske.

	2

3. naloga

Oglej si sliki 1 in 2, ki prikazujeta naravna pojava, in preberi njuna opisa.
Na črti pod slikama napiši imeni naravnih pojavov.

Slika 1

Opis slike 1: Daleč v kopno segajoč ozek zaliv ledeniškega nastanka.

(Vir: http://www.bbc.co.uk/ croatian/specials/1243_heritage /page2.shtml.)

_____

Slika 2

Opis slike 2: Bruhajoča magma, plini in pepel.

(Vir: http://www.decadevolcano.net/photos/etna_photos.htm.)

_____

	2

4. naloga

Razvrsti spodaj navedena geografska imena med celine, države in mesta in jih vpiši v ustrezni stolpec v preglednici.

Rim, Slovenija, Afrika, Avstrija, Evropa, Budimpešta

Celina	Država	Mesto

	3

5. naloga

Obkroži črke pred tremi primorskimi pokrajinami Slovenije.

A Trnovski gozd.

B Goriška brda.

C Vipavska dolina.

Č Suha krajina.

D Goričko.

E Kras.

	3

6. naloga

Med spodaj naštetimi značilnostmi izberi dve značilnosti panonske pokrajine in ju napiši na črti.

Značilnosti: ponikalnice, počasne reke, deroče reke, ravnine, visokogorja.

_____

_____

	2

7. naloga

Na klimogramu Murske Sobote si oglej potek temperatur ter količino in razporeditev padavin prek celega leta.

Klimogram: Murska Sobota

°C Padavine mm/m^2

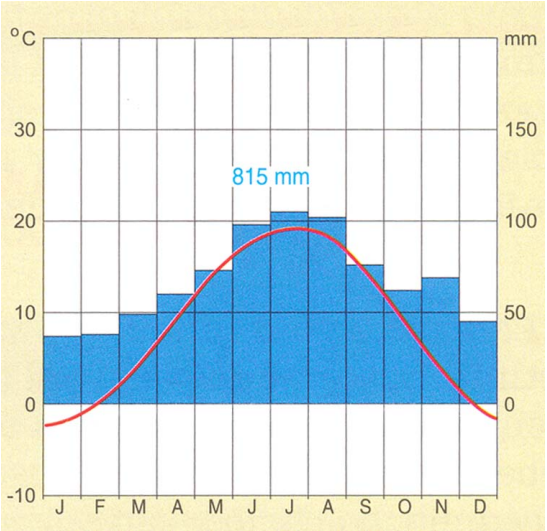

Meseci

Legenda:

padavine

temperatura

(Vir: J. Senegačnik, B. Drobnjak, M. Otič, Živim v Sloveniji, Geografija za 8. razred osnovne šole, Modrijan, Ljubljana 2000.)

Odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

a) V katerem mesecu pade v Murski Soboti največ padavin? _____

b) V katerem mesecu imajo v Murski Soboti najvišje temperature? _____

c) V katerih treh mesecih temperatura v Murski Soboti pade pod 0 °C? _____

_____

	3

8. naloga

Med naštetimi dejavnostmi izberi tri, ki jih lahko najdemo v ponudbi slovenske turistične kmetije na nadmorski višini 1200 m, in jih napiši na črto:

pohodništvo, obiranje oljk, smučanje, obisk planšarije, smučanje na vodi, obisk trgatve.

_____

_____

_____

	3

9. naloga

Katere so posledice kroženja Zemlje okrog Sonca in nagnjenosti zemeljske osi?

Obkroži črke pred tremi pravilnimi odgovori.

A Menjavanje dneva in noči.

B Različna dolžina dneva med letom.

C Menjavanje plime in oseke.

Č Menjavanje letnih časov.

D Višina snežne odeje pozimi.

E Različna dolžina noči med letom.

	3

10. naloga

Obkroži črki pred dvema trditvama, ki pojasnjujeta, zakaj je Cerkniško jezero presihajoče jezero.

A V poletnih mesecih voda odteka skozi požiralnike na dnu jezera.

B Jezero je več let brez vode.

C Ob obilnem jesenskem in spomladanskem deževju se jezero napolni z vodo.

Č Jezero presahne zaradi delovanja vodnih zapornic.

D Ob hudi poletni vročini je jezero v celoti napolnjeno z vodo.

	2

11. naloga

Napiši eno pozitivno in eno negativno posledico delovanja jedrske elektrarne Krško.
Odgovora napiši na črti.

Pozitivna posledica: _____

Negativna posledica: _____

	2

12. naloga

Pristanišča so zgrajena ob položnih in strmih obalah.

Na črti napiši eno prednost in eno pomanjkljivost morebitne gradnje pristanišča v zalivu na sliki 3.

Slika 3

(Vir: http://www.dmmedia.com/izleti/pics/zavratnica.jpg.)

Prednost: _____

Pomanjkljivost: _____

	2

II. DEL

ZGODOVINA

1. naloga

Zgodovinski čas merimo z različnimi časovnimi enotami.

Odgovore na vprašanja spodaj napiši na črte.

a) V katerem tisočletju živimo? _____

b) Kako imenujemo dobo desetih let? _____

c) V katerem stoletju je bila 1. svetovna vojna? _____

	3

2. naloga

Oglej si sliko 4 in dopolni povedi.

Slika 4

(Vir: Ric.)

V bakreni dobi so na Ljubljanskem barju živeli _____.

Po Barju so se prevažali s čolni, ki jim rečemo _____.

	2

3. naloga

Zakaj so v času turških upadov gradili utrdbe (tabore)?

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

a)	Da so kmetje vanje skrili svoje pridelke pred Turki.	DRŽI	NE DRŽI
b)	Da so se kmetje vanje zatekli pred Turki.	DRŽI	NE DRŽI
c)	Da so se graščaki vanje skrili pred kmeti.	DRŽI	NE DRŽI

	3

4. naloga

a) Kaj je bil vzrok za začetek 1. svetovne vojne?

Odgovor napiši na črto.

_____

b) Napiši eno od posledic 1. svetovne vojne za Slovence.

Odgovor napiši na črto.

_____

	2

5. naloga

Naštej dve državi zaveznici, ki sta se skupaj borili proti silam trojnega pakta (Nemčija, Italija, Japonska) v 2. svetovni vojni.

Odgovor napiši na črti.

_____

_____

	2

6. naloga

a) Delo otrok nekoč in danes se razlikuje. Oceni, kateri čas je našim otrokom bolj prijazen glede na njihovo delo, in povej zakaj.

Odgovor napiši na črto.

_____

b) Šolanje otrok nekoč in danes se razlikuje. Oceni, kateri čas je našim otrokom bolj prijazen glede šolanja, in povej zakaj.

Odgovor napiši na črto.

_____

	2

OBRNI LIST.

III. DEL

DRŽAVLJANSKA VZGOJA IN ETIKA

1. naloga

Obkroži črke pred tremi tiskanimi mediji.

A Revija GEA.

B Radio Triglav.

C Časopis Večer.

Č Spletna enciklopedija Wikipedija.

D Revija Smrklja.

	3

2. naloga

Odgovori na vprašanja.

a) V katero ustanovo greš, če si želiš ogledati lutkovno predstavo?

Odgovor napiši na črto.

_____

b) Kam greš, če bi se rad z javnim prevozom odpeljal v drug kraj?

Odgovor napiši na črto.

_____

c) Kje ti bodo izdali osebno izkaznico?

Odgovor napiši na črto.

_____

	3

SKUPAJ TOČK:

	50

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN